

1915, 1 marca, Zagórze - Rozkaz do Oddziału Wywiadowczego I Brygady Legionów Polskich w Zagórzcu.

Po zrobieniu inspekcji biura wywiadowczego¹, tak długo pracującego z dala od nas wszystkich, co walczymy w polu, uważam sobie za obowiązek wypowiedzieć oficerom i obywatelkom, co następuje:

1.) Dziękuję szczególnie obywatelkom za wysoki poziom ideowy, na którym stale utrzymują swą pracę i za ich ciężką^a robotę w najtrudniejszych spełnianą warunkach.

2.) Podkreślam i polecam utrzymywać nadal we wzmocnionym stopniu w całej pracy^b polityczną stronę^c roboty, która to część wysiłków jedynie daje etyczne wytłumaczenie całej instytucji.

3.) ^dZwróciłem uwagę na zbytne zdenerwowanie pracowników i pracowniczek biura wywiadowczego i chociaż wytłumaczyć to mogę zupełnie wyjątkowymi warunkami pracy, które mogą szarpać nerwy, jednak wobec wysokich wymagań służby pozostaną zawsze bardzo szkodliwym^e zjawiskiem, powinny zatem być usunięte za wszelką cenę^f, przede wszystkim zaś pracą nad sobą.

4.) Dla usunięcia braków dostrzeżonych wydałem specjalne instrukcje, nakazuję zatem obywatelom i obywatelkom przy wszelkich wewnętrznych tarciach, tak trudnych do usunięcia w skomplikowanych warunkach pracy, przede wszystkim pamiętać o^g braku złej woli w każdym danym wypadku, gdyż pod tym względem przy rozpatrzeniu różnych skarg i zażaleń nigdzie dopatrzyć się jej nie mogłem i osobiście tylko głębokie zaufanie mieć mogę do wszystkich, których spory i tarcia rozpatrzyć musiałem.

5.) Zwracam uwagę wszystkich pracowników biura wywiadowczego na znaczenie tajemnicy w ich robocie. Z przykrością zaznaczam, że o tym, co się dzieje wewnątrz biura, opowiada się wszędzie w wojsku i poza wojskiem, co dowodzi^h wysokiej nieostrożności ludzi zajętych w biurze. Polecam stanowcze przeciwdziałanie temu nieodpowiedniemu zjawisku.

6.) Rozkaz niniejszy przeczytać oficerom i obywatelkomⁱ.

Zagórze, 1 III [1]915

J[ózef] Piłsudski
Komendant

Odpis, maszynopis.

AAN, Oddział VI, Archiwum K. Świtalskiego, sygn. 4, k. 72-73. Odpis Kazimierza Świtalskiego z brulionu pisanego atramentem na kartce kratkowanego papieru. Brulion przechowywany do 1939 r. w Archiwum Instytutu Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Inny odpis: AAN, Oddział VI, Archiwum K. Świtalskiego, sygn. 9, k. 121. Na lewym marginesie pieczęć inwentarzowa Instytutu Józefa Piłsudskiego w Warszawie z opisem archiwalnym: "Archiwum / Dział I A / No 37".

Oryginału i brulionu rozkazu nie znaleziono.

^a W oryginale po tym skreślone: „pracę”.

^b W oryginale po tym skreślone: „ideową”.

6✓
^c W oryginale po tym skreślone: „pracy”.

^d W oryginale po tym skreślone: „Polecam”.

^e W oryginale po tym skreślone: „elementem przy wy”.

^f W oryginale po tym skreślone: „czy to pracą nad sobą, czy też”.

^g W oryginale po tym skreślone: „dobrej woli”.

^h W oryginale po tym skreślone: „nie”.

ⁱ W oryginale po tym skreślone: „bi”.

¹ W końcu lutego 1915 r. I Brygada po wypoczynku w Kętach została przetransportowana na pozycje nad Nidą. Józef Piłsudski przyjechał w tym czasie do Zagórza dla dokonania inspekcji Oddziału Wywiadowczego I Brygady. Wydał potem przytoczony wewnętrzny rozkaz, zawierający ocenę dotychczasowej działalności oddziału i dający główne wytyczne dla jego dalszej pracy.